

Az **50** LEGSÚLYOSABB PROBLÉMA
BUDAPEST ÖRÖKSÉGÉBŐL
2010 OKTÓBERÉIG

Buda**PEST**

Kiadja: **Budapest Főváros Önkormányzata**
Felelős kiadó: **Tarlós István**
Felelős szerkesztő: **dr. György István**
Készült a Főpolgármesteri Hivatal nyomdaüzemében

www.budapest.hu
2011.

Tisztelt Olvasó!

A 2006 és 2010 közötti önkormányzati választási ciklusban eluralkodó demokrácia-deficit egyik legsúlyosabb következménye a közpénzekkel való felelős gazdálkodás fölötti kontroll elvesztése lett. Hogy mindez hova vezethet, azt a közvélemény számára a BKV botrányosorozat néven elhíresült ügyek tették nyilvánvalóvá. 2010 nyarán szinte napról-napra kerültek elő a Fővárost és főleg annak egyes cégeit, gazdasági társaságait érintő gyanús ügyek, amelyek Budapest szociálliberális városvezetését és a formálisan ugyan akkorra már felbomlott, de tartalmilag még működő SZDSZ-MSZP koalíciót maguk alá temették.

Az akkor még ellenzékként működő fővárosi FIDESZ-KDNP intenzív feltáró munkát végzett, többek között a Budapesti Közlekedési Vállalat (BKV) Zrt., a Budapest Gyógyfürdői és Hévízei (BGYH) Zrt., a Fővárosi Közterület-fenntartó (FKF) Zrt., a Fővárosi Kertészeti Nonprofit (Főkert) Zrt. és a Fővárosi Távhőszolgáltató (FŐTÁV) Zrt. korábbi vezetéseit alatt megkötött, részben titokszobákban rejtgetett - sok tekintetben magyarázatra szoruló - szerződéseinek ügyeiben. Előterjesztések és már rendelkezésre álló eszközeink segítségével felhívtuk a közgyűlés figyelmét olyan ügyekre, amelyekben a Fővárost megítélésünk szerint komoly vagyonszerzés érheti.

2008 és 2010 között elkészült a „A nemzet fővárosa” című főpolgármesteri program. Ebben a programban többek között a városüzemeltetésben és a vagyongazdálkodás területén olyan komoly intézményi változtatások végrehajtását irányoztuk elő, amelyek erős kontrollok folyamatba építése révén a városvezetés számára ellenőrizhetőbbé, a közvélemény számára pedig átláthatóbbá (transzparenszabbá) teszik a közpénzek elköltésének folyamatát, ezen keresztül Budapest Főváros Önkormányzatának működését. Ezzel a modellel azokat az intézményi garanciákat kívánjuk megteremteni, amelyek ellene hatnak a korrupciónak, és - ha mégis előfordulnak ilyenek - minél hamarabb képesek legyenek jelezni a városvezetésnek a korrekció, illetőleg az azonnali beavatkozás szükségességét.

A 2010. október 3-i választások megnyerését követően rögvest munkához láttunk, igyekeztünk feltárni mind a Főpolgármesteri Hivatal, mind annak intézményei és cégei pénzügyi gazdasági helyzetét, hozzáláttunk az intézményi átalakításokhoz, az elsőszámú vezetők körében, ahol azt indokoltnak láttuk, személyi változásokról döntöttünk.

Ahhoz, hogy a közvélemény számára is ismert legyen, hogy az újonnan megválasztott Fővárosi Közgyűléssel együtt milyen helyzetben vettük át a Fővárost, elengedhetetlenül szükséges ennek a „Fehér Könyv”-nek a kiadása. Ez a kiadvány az örökséget és azokat a kockázatokat foglalja össze, amelyek láthatóvá teszik az olvasó számára, hogy a Fővárosban milyen helyzettel kellett szembenéznünk. E kiadványban rögzített tényekkel azt kívánjuk bemutatni, hogy szinte alig van olyan múltbéli projekt, olyan folyamatban lévő fővárosi beruházás, vagy bármilyen megkötött, nagyobb horderejű szerződés, amelynek kapcsán rendben mentek volna a dolgok, illetve ne okozna napjainkban komoly erőfeszítést, hogy ezek összeomlását, vagy a korábban megnyert támogatások időbeli csúszások, vagy szabálytalanságok miatti elvesztését a jogilag arra rendelkezésre álló eljárások megindítása és lefolytatása mellett meg tudjuk akadályozni. A jelen kiadványban foglaltakat kibővített formában tartalmazó dokumentum a Budapest Portálon megtekinthető lesz.

Mindezeket a Budapestieknek joguk van tudni, nekünk pedig kötelességünk összefoglalni és közreadni, hogy mindenki ismerhesse, hol is van az origó, amelyhez viszonyítva lehetséges eredményeket elérni.

A FŐVÁROS PÉNZÜGYI HELYZETE

1. ADÓSSÁGÁLLOMÁNY

Az átadás-átvétel időpontjában a Főváros adósságállománya – a BKV külső adósságállománya nélkül, ami önmagában **73 milliárd** forint – elérte a **172 milliárd** forintos szintet. Ehhez járul a BKV **800 milliárd** forint körüli belső adósságállománya. Összességében tehát több mint **1000 milliárd** forintról van szó.

2. KIMERÍTETT BEVÉTELI LEHETŐSÉGEK

A Főváros a saját folyó bevételi források tekintetében kimerítette a mozgásterét, jelentős mértékű vagyonfelélés történt, ezért vagyonhasznosításból számottevő források tartós jelleggel már nem tervezhetők.

3. KIMERÍTETT HITELFELVÉTELI LEHETŐSÉGEK

A Főváros a törvényi korlátok tekintetében még nem, azonban a felelős gazdálkodás követelményei (és a hitelszerződéseiben vállalt, ezeken alapuló feltételek) tekintetében egyértelműen kimerítette a hitelfelvételi lehetőségeit.

4. KIMERÍTETT LIKVIDITÁSI TARTALÉKOK

A likviditási tartalékok elapadtak, ami tekintettel arra, hogy számos folyamatban lévő nagy volumenű beruházás uniós, illetve állami támogatása utófinanszírozás keretében történik, azaz a Fővárosnak igen nagy összegeket meg kell előlegeznie a számlák határidőben való kifizetőségéhez, felelőtlenségnek minősíthető.

5. ELKÖTELEZŐDÉS

A rossz módszerrel végrehajtott költségvetési tervezés alábecsült kiadásokkal és túlbecsült bevételekkel számolt, ennek következtében az áthatott dokumentumokban szereplő fedez(het)etlen hiány mértéke 56 milliárd forint helyett a valóságban mintegy **173 milliárd** forint.

6. BEÁRAZATLAN KOCKÁZATOK

Egyelőre nem számszerűsített, de előreláthatóan rendkívüli pénzügyi terhekkel járhatnak olyan, a korábbi évekből eredő kockázatok, mint például az Alstom-ügy, az uniós projektekkal, a CET-tel, a kórházi adósságállománnyal, a Tűzoltósággal, a Temetkezési Zrt-vel, az FTSZV-vel összefüggő kockázatok, adóhátralék-követelések, legutóbb pedig a „lejárt szavatosságú” metrókocsik ügye (több mint 150 kocsirol van szó). Ide sorolható még a városra maradt közel ezer peres ügy. Ezek esetében a város alperesként számított pertárgyértéke közel a tízszerese a felperesként számított pertárgyértéknek.

7. A FELÚJÍTÁSOKRA MOZGÓSÍTHATÓ FORRÁSOK FELÉLÉSE

A korábbi városvezetés az általa felhalmozott adósságállományt már csak a fejlesztésekre és felújításokra szánt pénzeszközök felélésével tudta kordában tartani, ezért fennáll a veszélye annak, hogy az emiatt elmaradt fejlesztési és felújítási munkálatok, igények rövid időn belül egyszerre fognak a jelenlegi városvezetés „nyakába szakadni” (pl. a BKV járműparkjának sorozatos meghibásodásai), miközben az örökölt pénzügyi mozgástér miatt az ilyen célú források csak rendkívül korlátozott mértékben állnak rendelkezésre. A BKV jelenlegi vezetése a közlekedési vállalat eszközei felújításának és cseréjének elmaradásából származó (járműparkjának és más közlekedési infrastruktúrát biztosító vagyonának) úgynevezett belső adósságállományát **800 milliárd** forintra becsüli.

8. GAZDÁLKODÁSI TÜKÖR HIÁNYA

Teljes mértékben hiányzott a számottevő kockázatok felmérése és beárázása, valamint a Főváros költségvetésére hatással lévő önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok releváns adatainak (bevétel-kiadás) a gazdasági tervezésbe történő beépítése.

A VÁROSÜZEMELTETÉS PROBLÉMÁI

9. FŐVÁROSI TÁVHŐSZOLGÁLTATÓ ZRT.

A beszállítókkal kötött előnytelen szerződések tekintetében a társaságnál 80 vitatott szerződés átvilágítása történt meg. Az előnytelen szerződések felmondásra vagy előnyösebb feltételek mellett újratárgyalásra kerültek, ezzel a társaság 700 millió forintot megtakarítást ér el éves szinten. A korábbi városvezetés alatt megkötött megállapodások közül **18 szerződéssel kapcsolatban indult jelenleg is zajló rendőrségi vizsgálat.**

A polgári perek közül kiemelendő kockázatot jelent a Keleti Károly utcai tömbkazánból történő hőszolgáltatással kapcsolatos per, itt akár **100 millió** forintot meghaladó elszámolási kötelezettség keletkezhet a többi négy tömbkazánból termelt hővel történő hőellátással kapcsolatban is. Csődhelyzetbe kerülhet a Csepeli Hőszolgáltató Kft., az emiatt bekövetkező vagyronvesztésen túlmenően a cég korábbi vezetése idején megkötött szerződések miatt **büntetőeljárás van folyamatban.**

10. FŐKÉTÜSZ FŐVÁROSI KÉMÉNYSEPRŐIPARI KFT.

Az informatikai rendszer külső üzemeltetése, a hozzáférési jogosultságok cégen kívüli birtoklása, az internet-szolgáltatás közvetítőn keresztül történő megvásárlása volt jellemző a társaság nagyságrendekkel olcsóbb saját üzemeltetésével szemben. Számos felesleges szolgáltatás és termék-beszerzés volt jellemző azok indokolatlanul magas árával.

11. BUDAPESTI TEMETKEZÉSI INTÉZET ZRT.

A BTI Zrt. 2010 évi mérleg szerinti eredménye az elhibázott, a jogszabályi előírásokat sokhelyütt semmibe vevő gazdálkodás miatt **214,9 millió** forint veszteséget mutat. A peres ügyek, meg nem fizetett adók, az üzleti értékcsökkenés miatt 2010-ben **614 millió** forint elkerülhető ráfordítást kellett a társaságnak elszámolnia. Ennek részeként a jövőbeni, az eddig nem beadott építményadó bevallások okán mintegy **73 millió** forint adófizetési kötelezettség keletkezik, melyhez akár **14,6 millió** forint mulasztási bírság jogkövetkezmény is társulhat.

12. FŐVÁROSI KERTÉSZETI NONPROFIT ZRT.

Az évenként mintegy **100 millió** forint kiadást jelentő kis értékű beszerzések szabályozása nem volt megoldott, ezen kívül a biztosításokon, irodaszer beszerzéseken, az internet szolgáltatáson, a játszótér karbantartáson és a gépjármű szervízen keletkeztek **irreális költségek**. Súlyosítja a helyzetet, hogy a korábbi vezetés idején több leányvállalatot hoztak létre, melyeknél a vezető pozíciók betöltésére a Fővárosnak nem volt közvetlen ráhatása. Ezt az anyacég pártolta (sőt, a vezérigazgató tulajdoni hányadokkal bírt a leányvállalatokban), melynek következtében **jelentős anyagi kára keletkezett a Fővárosnak**.

13. FŐVÁROSI TELEPÜLÉSTISZTASÁGI ÉS KÖRNYEZETVÉDELMI KFT.

A társaságot az elmúlt években – már szándékosságot is feltételezhető következetességgel – egyre nehezebb helyzetbe hozták. Évről évre csökkenő mértékben jutott hozzá az önkormányzati támogatásokhoz, és a díjjavaslataiban nem engedte a Főváros érvényesíteni az elvonásait. Működése szempontjából a társaság gépjárműparkjának és telephelyének, fűtési rendszerének leromlott állapota jelent problémát, a legnagyobb kockázatot azonban a Cséry telep rekultivációja – talaj- és talajvíztisztítás – jelenti, mely **mintegy 4-8 milliárd forintot** emésztene fel.

14. BUDAPEST GYÓGYFÜRDŐI ÉS HÉVIZEI ZRT. PÉNZÜGYI HELYZETE

A BGYH Zrt. a felelőtlen, bűncselekmények megalapozott gyanúját felvető gazdálkodása miatt a 2010 év végére csődközelbe került. Az új városvezetésnek **700 millió forintos rendkívüli támogatást** kellett adnia a cég számára 2010. decemberében a csőd elkerülésének érdekében.

15. BUDAPEST GYÓGYFÜRDŐI ÉS HÉVIZEI ZRT. ÜZEMELTETÉSE

A fürdők üzemeltetését teljesen indokolatlanul külsős cégnek szervezték ki. A kft-vel kötött üzemeltetési szerződés esetében a vállalási ár rendkívül magas. A saját dolgozókkal történő üzemeltetés esetén a jelenlegi **nettó havi 126.674.784 forint** vállalkozói díjnál havonta kb. 40 millió forinttal kevesebbet lehet a feladatot ellátni. Ezen kívül komoly minőségi kifogások is felmerültek a végzett munkával összefüggésben. A BGYH szempontjából hátrányos szerződéssel kapcsolatosan **több feljelentés is született**.

16. BUDAPEST GYÓGYFÜRDŐI ÉS HÉVIZEI ZRT. BELÉPTETŐ RENDSZERE

A beléptető rendszer kiépítésére vonatkozó tendert egy kft. – melyet később felvásárolt egy másik cég – több fordulóban lebonyolított, és a törvény adta „kiskapukat” kihasználó közbeszerzési eljárás végén nyerte el. A rendszer éves nettó bérleti díja **292,8 millió forint**, az éves nettó üzemeltetés díja **37,2 millió forint**. A bérleti és üzemeltetési szerződések 60 hónapos időtartamra szólnak, a bérleti szerződés alapján a BGYH Zrt. hat havi bérleti díjnak (146,4 millió forint) megfelelő kauciót bocsátott a bérbeadó rendelkezésére bankgarancia formájában. **A veszteség a szerződésen havi 15 millió forint.** Az ügyben **a BRFK Gazdaságvédelmi Főosztálya** ismeretlen tettes ellen **nyomozást folytat**.

17. BUDAPEST GYÓGYFÜRDŐI ÉS HÉVIZEI ZRT. –

A RÁC GYÓGYFÜRDŐ PROJEKT

A műemléki védeltséget élvező Rác Gyógyfürdő felújítása és gyógyszállóval történő kiegészítése projekt megvalósítására a Rác Beruházó Kft. és a BGYH kötött megállapodást. A projekt határidőre nem készült el (2009), becsült értéke **7-11 milliárd forint**ra tehető, összesen mintegy **9,1 milliárd forint hitel terheli**. Előfordulhat, hogy a Fővárosnak vagyont kell beáldoznia de nincs kizárva, hogy anyagi áldozatra is szükség lehet annak érdekében, hogy a történelmi fürdő üzemeltetése elindulhasson. **A Budapesti Rendőr-főkapitányság Gazdaságvédelmi Főosztálya a Rác projekttel kapcsolatosan büntetőeljárást indított, mely jelenleg is folyamatban van.**

18. FŐVÁROSI KÖZTERÜLET-FENNTARTÓ ZRT. –

A LERAKÓ-GÁZ ÁRTALMATLANÍTÓ KÖZBESZERZÉSE

A lerakó-gáz ártalmatlanító fáklyával kapcsolatban (a gáz biztonságos elégetésére szolgáló berendezés) a Társaság a beruházás megvalósítására két közbeszerzési eljárást folytatott le. Az első eljárás nemzeti értékhatáros, hirdetményes, gyorsított tárgyalásos eljárás volt. A tárgyalások lefolytatását követően a végső ajánlati ár **190 millió forint + ÁFA** volt. Tekintettel arra, hogy az ajánlati ár meghaladta az előzetesen becsült értéket, a Közbeszerzési Bizottság az eljárást eredménytelennek nyilvánította. Az e tárgykörben kiírt második eljárásban a tárgyalások lefolytatását követően a győztes ajánlati ár **448,5 millió forint + ÁFA** lett. **Az ügyben – a két kiírás közötti lényeges árkülönbség miatt – nyomozás indult.**

19. FŐVÁROSI KÖZTERÜLET-FENNTARTÓ ZRT. – ÚTSZÓRÓ SÓ BESZERZÉSEK

Az útszóró só beszerzéssel kapcsolatban a Budapesti Rendőr-főkapitányság levélben kereste meg a Társaság vezérigazgatóját és belső vizsgálat lefolytatását kérte (2007 évig visszamenőleg) egy ipari és kereskedelmi szolgáltató kft. által elnyert közbeszerzési eljárással kapcsolatban. A vizsgálat több visszásságot is megállapított, ezek közül kiemelkedik, hogy, **a Társaság egyoldalúan lemondott a só beszállítások súlyellenőrzéséről.** A szállítmányok ellenőrző mérésére csak 2010 II. félévétől került sor a Társaságnál, így megbecsülni sem lehet, hogy az addig eltelt évek alatt ténylegesen mennyi volt a beszállított mennyiség, illetve az ellenőrzés hiánya miatt a társaság mennyivel károsodott. A Társaságot – vélelmezhetően – a rendőrségi eljárás befejeztével pontosíthatóan, a vizsgált időszak tekintetében mintegy **300 – 500 millió** forint kár érte.

20. FŐVÁROSI KÖZTERÜLET-FENNTARTÓ ZRT. – KOMMUNIKÁCIÓS KÖZBESZERZÉS

Az FKF Zrt. kommunikációs eszközeinek kreatív tervezése és kivitelezése tárgyában közbeszerzési eljárást folytatott le. Az eljárás indításakor a becsült érték éves szinten **160 millió** forint +ÁFA volt. Az ajánlati kiírás szerinti műszaki tartalom időközi csökkentése ellenére a becsült értékhez képest a nyertes ajánlat közel másfélszeres összegű volt, azaz **223.119.140** forint+ÁFA évente. Ebből a 2009 év során kifizetésre került **269.355.803** forint +ÁFA, 2010 év során pedig **326.507.022** forint +ÁFA. **A 2010. 12. 30-án lejáró szerződést 2010. áprilisában újabb három évre meghosszabbította a Társaság előző vezetése, anélkül hogy arra közbeszerzési eljárást kiírt volna. 2010. novemberében a korábbi nyertes a szerződést azonnali hatállyal felmondta, egyúttal bejelentette 1,1 milliárd forintos kárigényét hivatkozva a szerződés három évvel történő meghosszabbítására. A társaság új vezetése közös megegyezéssel megszüntette a szerződést, így 900 millió forint +ÁFA került megtakarításra a szerződés teljes futamidejét figyelembe véve.**

21. FŐVÁROSI KÖZTERÜLET-FENNTARTÓ ZRT. – A FŐVÁROSI ASZFALTKEVERŐ TELEP LEBONTÁSA

A közútfenntartás az FKF Zrt. évi **5-6 milliárdos fejlesztéseiből nem részesült**, az érdekérvényesítő képessége, szakmai fórumokon történő jelenléte a nullához közelített, a feladat ellátásához szükséges eszközök leépítésre kerültek az előző városvezetés regnálása alatt. Az aszfaltkeverő telep az előző városvezetés idején született döntés alapján történt bezárása miatt a Főváros a felújításokhoz szükséges aszfaltot drágábban és a piaci bizonytalanságoknak kitéve volt kénytelen beszerezni. Emiatt például 2010. decemberében és 2011. januárjában a város nem jutott hengerelt aszfalthoz, így csak a jóval drágább öntött aszfaltot tudta beszerezni a piacról. A Főváros ebből adódó vesztesége mintegy **2-300 millió forintra** tehető.

22. FŐVÁROSI KÖZTERÜLET-FENNTARTÓ ZRT. –

ELAVULT FORGALOMIRÁNYÍTÓ KÖZPONT

A főváros a szabálytalan közbeszerzés miatt elvesztett **1 millió euro** összegű Európai Unió és hazai támogatást, amelyet forgalomirányító központ fejlesztésére nyert el.

23. FŐVÁROSI KÖZTERÜLET-FENNTARTÓ ZRT. –

ELMARADT ÚTFELÚJÍTÁSOK, LEROMLOTT ÚTHÁLÓZAT

A fővárosi útfelújításokra fordított összegek a nemzetközi sztenderdek harmadát sem érték el. A rendelkezésre álló anyagi eszközökhöz képest az útfelújítások az elvárható minimumok szintjén sem teljesültek az elmúlt évtizedben.

A felújítási munkálatok érdemi minőségellenőrzés nélkül történtek, és jelentős késedelemmel valósultak meg. Az elmaradó fenntartási munkák a létesítmények rohamos leromlásához, a felújítási költségek drasztikus növekedéséhez, a közlekedők komfortérzetének jelentős csökkenéséhez vezettek. Így a 2008-2010 évekre tervezett útfelújítások befejezése például 2012-re várható.

24. HÍDFELÚJÍTÁSI PROGRAM HIÁNYA

Az elmúlt években – a Margit- és Szabadság hidak kivételével – teljesen elmaradtak a hídfelújítások és azok előkészítései, amelyek a létesítmények állapotának leromlásához és a felújítási költségek jelentős növekedéséhez vezettek.

A fővárosi Duna-hidakon az utolsó nagy tervszerű hídfelújítási program 1977-1988 között zajlott le, ebből következően a hidak többségének állapota kritikusnak mondható és a közeljövőben elkezdődő programszerű teljes felújítás nélkül egyidőben kerülhetnek olyan állapotba, hogy halasztást nem tűrő felújításuk miatt lezárásra kerüljenek, amely sem gazdaságilag, sem közlekedési szempontból nem vállalható. A legrosszabb állapotban a Petőfi híd van, amelyen egy 2010-ben végzett szakértői vizsgálat két éven belül elvégzendő teljeskörű felújítást javasolt, de sürgető a Lánchíd, az Árpád híd, valamint a Gubacsi- és Kvassay hidak felújítása is.

A Fővárosban új Duna-hidak (M0 déli hídjá, Lágymányosi, Megyeri) létesítését eddig kizárólag a központi költségvetés finanszírozta, a fővárosi költségvetésekben az előkészítési feladatokra – az Aquincumi híd kivételével – nem állt rendelkezésre pénzügyi keret. Az uniós csatlakozást követően reális lehetőségnek mutatkozott az Aquincumi híd EU-s forrásból történő megvalósítása, ez azonban végül el sem kezdődött.

A BKV ZRT. KORÁBBI MŰKÖDÉSÉNEK KÖVETKEZMÉNYEI

25. 4-ES METRÓ, INFRASTRUKTÚRA-ÉPÍTÉSI SZERZŐDÉSEK (PL. BAMCO)

A teljesen szokatlan szerződéses rendszerből adódóan, valamint az előkészítés hiányosságai és az elhúzódnó megvalósítás miatt összességében 800-ra tehető a BKV-val szembeni vállalkozói követelések száma. Ezen belül kiemelt jelentőséggel bír a BAMCO – mint a fő technológia kivitelezőjének – a követelése **40 millió euro értékben**, ami választott-bíróági eljárás előtti szakaszban van. Az ezen követelés kapcsán születendő bíróági döntés alapvetően befolyásolni fogja a többi vállalkozó követeléseinek a lehetséges kezelését, illetve továbbhárítását. A Siemens követelését érdemes még megemlíteni, melynek mértéke megközelítőleg **40 millió euro**. Az összes vállalkozói követelés összege így mintegy **80 milliárd forint**. Az EU pedig korábban 11 rendbeli közbeszerzési szabálytalanság miatt a 4-es metró első szakaszánál több tízmilliárdot elvont a várostól.

26. 4-ES METRÓ, ALSTOM SZERZŐDÉS

A 2-es és 4-es metró járműbeszerzésére a BKV Zrt. az Alstommal kötött szerződést. Az, hogy az Alstom nem tudott sem időben szállítani, sem típusengedélyt szerezni a kocsikhoz, a cég saját felelőssége. A Nemzeti Közlekedési Hatóság az előzetes típusengedélyről szóló határozatában rögzítette, hogy milyen fékrendszert szükséges a metrókocsikba beszerezni ahhoz, hogy a végleges típusengedély megszerezhető legyen. A fékrendszer magyar szabványoknak történő megfelelése vita tárgya az Alstom, a külföldi szakértők, illetve a Nemzeti Közlekedési Hatóság között. **A Főváros előző vezetésének és a projektmenedzsmentjének felelőssége abban állhat, hogy olyan szerződés született az Alstommal, amely a végleges típusengedély meg nem szerzését vis maiornak minősíti, valamint hogy a szerződéses határidő letelte után évekig tétlenül tűrték, hogy az Alstom nem szállít.** Ennek révén a kifizetett előleg visszaszerzése hosszú jogi procedúrát igényelt, miközben az Alstom szabadon gazdálkodhatott a felmondott szerződés ellenére nála lévő pénzüsséggel. A felek közt a tárgyalások újrakezdődtek, ám kimenetelük egyelőre bizonytalan. A beruházás befejezésének további csúszása a teljes EU támogatás, **körülbelül 180 milliárd forint elvesztését kockáztatja.** Súlyosbítja a problémát, hogy a biztonsági berendezések és az automatika szállításával más céget bíztak meg, amely a munkája jelentős részét csak a szerelvények leszállítása után végezheti. Amíg az Alstom késlekedik a szállítással, addig a másik szerződés szerint a késedelemből eredő kötbér- és kárigény a várost terheli.

27. A „BKV TRAFFICOM-ÜGY”

A BKV Zrt., a BKV TrafficOM Hírközlési Szolgáltató Kft., valamint a Siemens Telefongyár Kft. között 2001-ben háromoldalú szerződés jött létre 30 + 15 év időtartamra. A szerződés tárgya a BKV Zrt. belső, elsősorban vezetékes távközlési forgalmi igényeinek kielégítése.

A BKV Zrt. 2000. decemberében értékesítette a BKV TrafficOM Kft. 99%-os üzletrészt 2,6 milliárd forintért, majd a saját maga által használt infrastruktúrát

a vevőtől visszabérelte. Ezért az elmúlt időszakban az értékesítés során szerzett előny már elfogyott, és a szolgáltatás igénybevétele ezért még évtizedekig tartó, **évi 100 millió forintos nagyságrendű költségdöbbletet** okoz a BKV-nál.

28. A BKV BELSŐ, MŰSZAKI ELADÓSODOTTSÁGA

Éveken, évtizedeken keresztül a járműpark és infrastruktúra szinten tartására a szükséges amortizációs forrásokat nem biztosították, ezért **több, mint 800 milliárd forint mértékű belső adósságállomány alakult ki**. A BKV Zrt. eszközparkjának teljes körű megújításának költsége jelenértéken számítva mintegy **2000 milliárd forint**ra becsülhető.

29. A BKV PÉNZÜGYI HITELÁLLOMÁNYA

A BKV Zrt. a tulajdonos tudtával és jóváhagyásával folyamatosan eladósodott. **A BKV Zrt. 2011. májusi adósságállománya megközelítette a 73 milliárd forintot.**

30. A BKV ELAVULT ESZKÖZPARKJA

Az infrastruktúra megközelíti, a járműpark viszont elérte azt a pontot, ahonnan az állapotok romlása jelentős mértékben felgyorsul, a közlekedési rendszer pedig az ellehetetlenülés felé halad. Az autóbusz-járműállomány átlagos életkora 17,2 év, üzemben vannak kétmillió km-t futott autóbuszok is. A buszok 78,4%-a nem felel meg az esélyegyenlőségi előírásoknak. A Metró-MFAV-járműállomány átlagos életkora 33 év. A felújítások és járműcserék elmaradása a közelmúltban egyre gyakoribbá váló és súlyos következmények bekövetkezésének lehetőségét is magában foglaló esetekhez vezettek (pl. 3-as metróban előfordult tüzesetek).

31. PARKING KFT. SZERZŐDÉSEI

A Parking Kft.-nél szükségtelen tanulmányok készültek, jelentős kiadások árán. Például a Főváros vezetése a 2009 év második fele óta nem hozott döntést a tökebevonás konstrukciójára és a kapcsolódó üzleti tervre (2008-ban elkészült a megvalósíthatósági tanulmány és a megtérülés-számítás) a közterületek alatt létesíthető mélygarázsok tekintetében. Az elvi döntés hiányában az előkészítő dokumentumok és tervek jelentősen veszítenek értékükből, miközben növekvő közterület terhelődik parkolással, és bevételkiesést is okoz a Fővárosnak.

32. A MARGITSZIGETI PARKOLÓ ÜGYE

A Parking Kft. szerződéseik közül külön említést érdemel a margitszigeti parkoló ügye. A Főváros nem rendezte a tisztázatlan jogosultságokat és kötelezettségeket a közte és az érintett szálloda között a margitszigeti parkoló tulajdoni- illetve hasznosítási jogáról. Ennek akadálya egy 1974-ben kötött szerződés, amely még maig hatályos és folyamatos vitás helyzetet generál. A szálloda jogot formál a Grand Hotel melletti további 80 parkolóhelyre jogosultság és megállapodás nélkül. A vitás helyzet következményeként éves szinten **több tízmilliós nagyságrendű** bevételtől esik el a Főváros.

33. A KOSSUTH TÉRI MÉLYGARÁZS ÜGYE

A Parking Kft., a Főváros megbízásából, 2009-2010 években több jelentős értékű mélygarázs projekt előkészítését valósította meg. A projekt az eredeti elképzelések szerint nem valósul meg, így a továbbiakban már nem használható tervek és engedélyek a 2010 évben **155 millió forintba** kerültek, ami felesleges kiadásként merült fel.

34. KÖZLEKEDÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE

A közlekedés intézményrendszere évtizedek óta változatlan, tisztázatlan felelősségi körökkel, elavult struktúrában működött. A rendszer napi működtetése szervezetenként is a fejlesztési álmoprojektek mögé szorult. Hiányzott a valós szakmai felügyelet, sem a BKV, sem az FKF közlekedési részei felett nem volt valóságos tulajdonosi, szakmai kontroll. Az intézményi rendszer nem csak a cégek kontrolljára, de a várospolitikai elvek érvényesítésére is képtelen volt. Jellemző volt az átpolitizáltság valamint a szakmaiság semmibevétele, lobbista irányítás, és általános volt a rendszer minden szintjén megjelenő korrupció. A hosszú távú stratégia sem volt fellelhető, melynek mentén a közlekedés-politika építkezne.

AZ UNIÓS TÁRSFINANSZÍROZÁSÚ PROJEKTEK PROBLÉMÁI

35. A MARGIT HÍD PROJEKT

Az életveszélyessé vált Margit híd rekonstrukciójánál a forrásbiztosítás költségbecslések alapján történt. A később megkezdett és az elhúzódott hatásági engedélyezési eljárás eredményeképpen összetolódtak az egymásra épülő projekttevékenységek. Ez jelentősen hozzájárult a projekt elhúzódásához. A késedelem miatt felmerült annak a kockázata, hogy a szoros ütemtervet nem sikerül tartani, ami az addig megítélt uniós támogatás visszavonásával is járhat. Amennyiben az Európai Bizottság a nagyprojekt támogatási kérelem elbírálása kapcsán visszavonja a már korábban megítélt támogatási összeget, a beruházás számára jelentős többletforrás biztosítása válik szükségessé.

36. BUDAPEST SZÍVE PROGRAM – HÍDFŐTEREK ÉS ÚJ PESTI KORZÓ KIÉPÍTÉSE ÉS REPREZENTATÍV KAPUTÉRSÉG KIÉPÍTÉSE

A projekt legnagyobb hibája a rossz előkészítettség, aminek egyik lényeges következménye, hogy a támogatási szerződés és a vállalkozási szerződés más műszaki tartalommal került megkötésre, valamint a projekt megvalósítása során sok műszaki tartalomváltozásra volt szükség. A műszaki tartalom összhangjának hiánya, illetve az engedélyes tervekhez képest a nagymértékű műszaki tartalomváltozás korrekciója és a probléma kezelése a mai napig tart. A projekt műszaki tartalmi bizonytalansága olyan válsághelyzetet teremtett, amelynek kezelése – a feladat átvételét követően – a menedzsmentre hárult, ami jelentős idő- és munkaráfordítást igényel, és plusz feladatokkal terheli a projektben résztvevőket.

A műszaki tartalommodosítások átvezethetősége nagymértékben meghatározza a projekt pénzügyi lezárásának sikerességét, amelynek következtében veszélybe kerülhet a megítélt uniós támogatás, **1,6 milliárd forint** lehívhatósága.

Ugyanez a probléma érhető tetten a „Reprezentatív kaputársaság kiépítése” elnevezésű projekt vonatkozásában is. A projektben felmerülő kockázatok döntő többsége a projekt nem megfelelően leegyeztetett és előkészített állapotából fakad. A Támogatási Szerződés megkötésére úgy került sor, hogy a projekt műszaki tartalma belső ellentmondásokkal volt terhelt, emiatt nem volt pontosan meghatározható. A projekt műszaki tartalmi bizonytalansága olyan válsághelyzetet teremtett, amelynek kezelése – a feladat átvételét követően – a menedzsmentre hárult, ami jelentős idő- és munkaráfordítást igényel, és plusz feladatokkal terheli a projektben résztvevőket. A műszaki tartalommodosítások átvezethetősége ez esetben is nagymértékben meghatározza a projekt pénzügyi lezárásának sikerességét és emiatt veszélybe kerülhet a megítélt, **2,6 milliárd forint** uniós támogatás lehívhatósága.

37. CSEPELI GERINCÚT KIÉPÍTÉSE

A projektben felmerülő kockázatok jelentős része abból fakad, hogy a Támogatási Szerződés megkötésére úgy került sor, hogy a projekt által érintett ingatlanok tulajdonviszonyai (az út nyomvonalát érintően is) rendezetlenek. A projekt késedelmé nagymértékben veszélyezteti a megítélt uniós támogatás, **3,7 milliárd** forint lehívhatóságát.

38. DÉL-BUDAPESTI RÉGIÓ VÍZRENDEZÉSE

Három patak (Irhás árok, Hosszúréti patak, Gyáli patak) medrének rendezését egy Támogatási Szerződés kezeli, így bármelyik projektrész késedelmé, vagy meghiúsulása a teljes, már elkészült műszaki tartalmak elszámolhatóságát is veszélyeztetheti. A kivitelezés késedelmessége miatt fennáll a veszélye annak, hogy a Támogatási Szerződés hatályát veszti, ez **1,052 milliárd** forint uniós forrás elvesztését jelentheti. A Fővárosi Közgyűlés 2010. december 15-i ülésén vizsgálóbizottságot hozott létre a projektfolyamatok, különösen a projekt előkészítésének kivizsgálására.

39. VÁROSLIGET KAPUJA – A VÁROSLIGETI MŰJÉGPÁLYA

PÁLYA ÉS ÉPÜLETEGYÜTTES REKONSTRUKCIÓJA

A szükséges pótmunkák és az elmaradó munkák költségeinek különbsége **110 millió** forintra becsült. A Főváros vitatja az azbeszt elszállításával kapcsolatos vállalkozói követelést.

AZ EGÉSZSÉGÜGY ÉS A SZOCIÁLIS IGAZGATÁS PROBLÉMÁI

40. KÓRHÁZAK ADÓSSÁGÁLLOMÁNYA

A Fővárosi Önkormányzat egészségügyi intézményeinek december 31-i fordulónapi tartozásállománya **6,532 milliárd** forint volt. A 2010. októbere óta tett konszolidációs lépések mellett is, az alapvetően rossz struktúrából fakadóan, az egészségügyi intézmények tartozásállománya 2011. májusban eléri a **9 milliárd** forintot. A legsúlyosabb helyzetben lévő kórházak esetében a válságkezelés a Főváros költségvetésére is több százmillió forintos terhet ró. Elmondható, hogy a tulajdonos Fővárosi Önkormányzat gyakorlatilag semmiféle gazdasági kontrollt nem gyakorolt intézményei felett. Egységes ellenőrzés, számlatükör stb. megteremtésével az intézményrendszer rossz gazdasági helyzete minden bizonnyal mérsékelhető lett volna.

41. HÁLÓZAT A BUDAPESTI DÍJFIZETŐKÉRT ÉS DÍJ-HÁTRALÉKOSOKÉRT ALAPÍTVÁNY

A Hálózat a Budapesti Díjfizetőkért és Díjhátralékosokért Alapítvány tevékenységével kapcsolatban az Állami Számvevőszék vizsgálatot folytatott. Az Alapítványon keresztül folyósított, évi több milliárd forint összeget kitevő **Fővárosi Lakásrezsi Támogatással** kapcsolatosan az ÁSZ megállapította, hogy „a szükséges források megteremtését célzó városvezetői döntésmechanizmus, a hiányos számviteli nyilvántartások és (részben) duplikált támogatásnyújtása miatt nem kellő hatékonysággal használta fel az adós családok megsegítésére biztosított pénzügyi eszközeit”.

A KULTURÁLIS ÉS A TURISZTIKAI TERÜLET PROBLÉMÁI

42. JÓZSEF ATTILA SZÍNHÁZ NONPROFIT KFT.

A József Attila Színház előző vezetése mintegy **270 millió** forintos hiánnyal adta át a színházat az új vezetőknek. A színháznál a Költségvetési Revizori Ügyosztály vizsgálatot folytatott, mely visszaigazolta a hiány mértékét, és további szabálytalanságokat tárt fel. **A hiánnyal kapcsolatosan a Főváros feljelentést tett.** A revízió felveti az ügyvezető és az érintett vezetőtársak felelőssége mellett a tulajdonos Fővárosi Önkormányzat volt vezetése felelősségének lehetőségét, valamint a könyvvizsgáló és a Felügyelő Bizottság esetében a polgári jogi felelősséget is. A Főváros vezetése tudhatott arról, hogy a színház rendszeresen túllépi a gazdálkodási kereteket, ám sem annak rendezésére, sem az ügyvezetés tevékenységének korlátozására, ellenőrzésére nem tette meg az elvárható intézkedéseket.

43. BUDAPESTI FESZTIVÁLKÖZPONT NONPROFIT KFT.

A Fesztiválközpont gazdasági vezetője 2010 nyarán önfeljelentéssel élt. A Főváros - hasonlóan a József Attila Színházhoz - elrendelte a revíziót, melynek jelentése elkészült. A jelentés alapján a gazdasági vezető által elkövetett bün-

cselekményen túl olyan belső szabálytalanságok, indokolatlan és szabálytalan kifizetések, szerződéskötések és elszámolások történtek, melyek túlmutathatnak a gazdasági vezető felelősségi körén. Az okozott kár elérheti a **300 millió forintot** is. **A Főváros vezetése a vizsgálat eredményének ismeretében meg fogja tenni a szükséges jogi lépéseket.**

44. BUDAPEST FILM ZRT.

Az új igazgatóság 2010. november elején gazdasági átvilágítást rendelt el. A vállalati revízió során kérdések merültek fel a cég leányvállalata, a Budapest Film Kft. többségi tulajdonrésze (51%) értékesítése kapcsán. **Budapest Film Kft. többségi tulajdonrészének értékesítése számos problémát vetett fel:**

- A Budapest Film Zrt. az értékesítést megelőzően nem készítetett értékbecslést sem a Kft. üzletrésze, sem a Kft. filmvagyona vonatkozásában, így a tranzakció értékének megalapozottsága kérdéses.
- A Budapest Film Kft. egyidejűleg magasabb árfolyamon vásárolta fel a magántulajdonosoktól és a Budapest Film Zrt-től az üzletrészeket, mint amilyen árfolyamon értékesítette azokat. (Mindezt azonos értéknappal.)
- A szerződésben a Budapest Film Kft.-nek a Mammut mozi 2005-ös értékesítése kapcsán keletkezett szerződéscsomagból a Palace Cinemas Kft.-vel szembeni, a Budapest Film Kft. új, többségi tulajdonosa és menedzsmentje által 2010. október 27-én peresített, **396 millió forint** összegű követeléséről nem rendelkezett, azt a vételárba nem számította bele.

Az új cégvezetés a jelen állapot áttekintése alapján megállapította, hogy a Budapest Film Zrt. tevékenységi köreiből a legtöbb alapvető üzleti tevékenység kiszervezése nehezen indokolható, a Budapest Film Zrt. tevékenysége kiüresedett, túlméretes ernyőszervezetté vált.

45. BUDAPESTI VIDÁMPARK ZRT.

A Budapesti Vidámpark Zrt-t az új igazgatóság katasztrofális pénzügyi helyzetben vette át. A társaság 2009-ben **155 millió forint**, 2010-ben **320 millió forint** veszteséget szenvedett el. 2010 őszén akut likviditási krízis helyzet alakult ki, a lejárt szállítói számlák összege több mint **200 millió forint** volt, **a kötelezettségek megközelítették az 1 milliárd forintot, a társaság gyakorlatilag csődhelyzetben volt.** A Fővárosi Önkormányzatnak 2010 őszétől összesen **360 millió forint** költségvetésben nem szereplő tulajdonosi kölcsönt kellett folyósítania a társaság pénzügyi helyzetének stabilizálása érdekében. A rendkívüli gazdasági szükséghelyzet elsősorban a felelőtlen tulajdonosi magatartás, a társasággal kapcsolatos stratégia illetve koncepció hiányának a következménye. A társaság korábbi igazgatósága ennek ellenére számos olyan, a mai helyzetben indokolatlannak tűnő, hosszú távú kihatásokkal bíró üzleti döntést hozott/hagyott jóvá, amelyek súlyos költségtényezőt jelentenek, és ilyen módon hozzájárultak a kialakult, jelentős veszteséghez.

46. BTH BUDAPESTI TURISZTIKAI SZOLGÁLTATÓ NONPROFIT KFT.

A Fővárosban a turisztikai marketing és információs feladatokat ellátó szervezet, a BTH Budapesti Turisztikai Szolgáltató Nonprofit Kft. (BTSZK). Gyakorlat volt a tevékenységek indokolatlan kiszervezése, valamint az olyan szerződések megkötése, melyeknek szükségessége megkérdőjelezhető, tárgya vagy tartalma kérdéses, feltűnően aránytalan összegben kötettek vagy a teljesítéseket megfelelően alátámasztó dokumentumok nem állnak rendelkezésre. Egy esetben rendőrségi nyomozás zajlik, a többi szerződés büntetőjogi vizsgálata jelenleg is folyamatban van. Ez a gyakorlat **éves szinten 115 millió forintot kárt okozott** a Főváros számára. Fontos megemlíteni a BTSZK-val kapcsolatosan a társaságnak a kiküldetési gyakorlatát, mellyel kapcsolatban jelenleg is büntető eljárás van folyamatban. A cég gazdasági vezetője például minden évben, ismert és kedvelt nyaralóhelyeken, Cipruson, Madeirán vett részt sok százezer forintos költségű „gazdasági továbbképzésen”.

A PERES ELJÁRÁSOK ÉS A PERKÉPVISELET PROBLÉMÁI

47. PERES ÜGYEK, ÜGYVÉDI MEGBÍZÁSOK

A 2011. januárjában megalakult Jogi és Közbeszerzési Főosztály a korábbi Jogi Ügyosztálytól **közel 1000 folyamatban lévő peres ügyet vett át**, amelyekben a Fővárosi Önkormányzat 708 esetben felperesi-, 245 esetben alperesi pozícióban van. A perbeli követelések értéke ezzel szemben fordítottan alakul: a Fővárostól követelt összeg eléri a **15 milliárd** forintot, a fővárosi követelések pedig mindössze **1,5 milliárd** forintot tesznek ki.

A Főváros perbeli képviseletét az eddigi gyakorlat szerint döntő többségében **tartós megbízási szerződések** alapján, átalánydíjas elszámolásban ügyvédek és/vagy ügyvédi irodák látták el. Az ügyvédi megbízások ellátására a Hivatal a 2010 évben több mint **140 millió** forintot fordított. **Az elmúlt években arra is volt példa, hogy közbeszerzési eljárás vitelével megbízott jogi képviselő munkadíja elérte a 90 millió forintot!** A külső jogi képviselet csökkentése a közbeszerzési eljárások bonyolításánál is megkezdődött. Nem csupán költséghatékonysági, hanem szakmai szempontból is indokolt, hogy a Fővárosi Önkormányzat jogi képviseletét a Közbeszerzési Döntőbizottság előtti jogorvoslati szakaszban is jogtanácsosok láthassák el, hiszen nyilvánvaló, hogy az ügyek gazdáiként ők a közbeszerzési eljárások, és az ezek nyomán kialakult jogviták legjobb ismerői.

48. CSEPELI SZENNYVÍZTISZTÍTÓVAL KAPCSOLATOS PEREK

A Központi Szennyvíztisztító Telep tervezési és kivitelezési feladatainak ellátására vonatkozó vállalkozási szerződés kapcsán három választottbíróági eljárás folyt a Fővárosi Önkormányzat ellen. Kettő per ezek közül a Fővárosi Önkormányzat marasztalásával végződött, egy ügy még folyamatban van. A folyamatban lévő ügyben a felperes követelése **közel 4 millió euro kártérítési összeg** és annak késedelmi kamata.

A KIEMELT PROJEKTEK PROBLÉMÁI

49. CET – KÖZRAKTÁRAK ÜGYE

Az ötlet maga határozottan jónak és vonzónak tűnt. A Duna partjára felújított, egykori közraktár téglalapületei közé beépíteni a híres holland építész, Kasper Osterhuis pompázatos tervét, az üvegbátnát, és kulturális funkcióval is megtölteni azt, és mindezt úgy, hogy az a Fővárosnak semmi pénzébe nem kerül – nos, ezen senki nem találhatott volna kivetni valót. Az élet azonban kissé másképpen alakult:

Az alkalmazott „PPP” konstrukcióról kiderült, hogy valójában az építés és működtetés kockázatait is a Fővárosnak kell fedeznie mindvégig. A közbeszerzésen nyertes partner egy máltai, közkeletű néven „offshore” cég, ismeretlen tulajdonosokkal és 3 millió forint törzstőkével.

A 8,6 milliárdos beruházás 90%-ban bankhitelből valósult meg, melyre a Főváros fizető kezességet vállalt. A létesítménynek 2010. augusztusára kellett volna elkészülnie, most úgy tűnik, hogy legkorábban 2011 késő őszén nyithat meg.

A 8,6 milliárdos beruházásért cserébe a Fővárosnak 25 év alatt 31 milliárd forint szolgáltatási díjat kell fizetnie, ami nonszensz.

A bérleteztetés is rosszul alakul, mivel a bérleti díj a nyertes ajánlatban vállaltnak csak a fele jelenleg. A szerződés feltételei értelmében a Főváros mindenképpen veszít, mert jóval kevesebb bérleti díjat szed be, mint amennyi díjat a szolgáltatónak fizet. Vesztesége több milliárd forint, miközben a szolgáltató csak nyerhet, a bankkölcsön teljes visszafizetése után is várhatóan több milliárdot.

A Főváros a beruházással kapcsolatban büntető feljelentést tett különösen jelentős vagyoni hátrány okozása miatt.

50. ÓBUDAI GÁZGYÁR HELYZETE

Az egykori Óbudai Gázgyár területére vonatkozó ingatlanhasznosítási projekt az elhúzódozó környezetvédelmi kármentesítés miatt okoz többletkiadást, anyagi kárt a Fővárosi Önkormányzatnak. A jelentkező károk részletesen a következő tételekből állnak:

A környezetvédelmi kármentesítés teljes összege mintegy 5,8 milliárd forint.

Az épületek kényszerű, a felújítás elmaradása miatti állagmegóvása további jelentős összegeket emészt fel és ezzel további anyagi károkat okozhat a Fővárosi Önkormányzatnak. A védett műemlékegyüttes megmentése és megőrzése csak – a tornyok esetében –, legalább mintegy **8-900 millió** forintot tesz ki évente, amely az idő előrehaladtával hatványozottan nő, hiszen a megsemmisülő régi épületrészek és anyagok pótlása rendkívül körülményes és drága. A statikai állapot és a héjalások romlásával a ráfordítás további terhekkel nő, így akár a **1,5 milliárd** forintot is meghaladhatja. A teljes kármentesítéshez a projektben nem szereplő épületeket bontani kell a munkálatok megkezdése előtt. Maga a bontás legalább **200 millió** forintba kerülne.

(Az adatok pontossága a készítés időpontjának megfelelő állapotot tükrözi.)

AZ ÁTVÉTEL ÓTA A HELYZET VÁLTOZTATÁSÁRA TETT ERŐFESZÍTÉSEK ÖSSZEFOGLALÁSA

A Főváros új vezetése a kifejtett témák tanúsága szerint megoldatlan problémákkal, adósságokkal és kockázatokkal súlyosan terhelt helyzetet örökölt elődeitől. Nyilvánvaló volt, hogy azonnali és koncentrált erőfeszítésekre van szükség, hogy a válsághelyzet súlyosabbra fordulását el tudjuk kerülni.

Első lépésként a 2011 évre egy teljesen új rendszerű költségvetést állítottunk össze, melyben számba vettük a kötelezően, illetve a diszkrecionálisan, szabad elhatározás alapján elvégzendő feladatainkat. Ez utóbbi feladatkörben volt lehetőség a feladatellátás lehetséges mértékig történő szűkítésére a hiány csökkentése érdekében. A fejlesztési és felújítási tételeket is áttekintettük, és a kényszerű helyzetre való tekintettel sok egyéb más mellett a 4-es metró II. ütemét elhalasztottuk.

Az örökölt 173 milliárdos hiányt a feszes tervezéssel sikerült megszüntetni. A költségvetés finanszírozásra vonatkozó hétéves kitekintése szerint a 2015 év végére a teljes adósságállomány már alacsonyabb lesz, mint 2010 végén.

A költségvetési koncepció megalkotása, közgyűlésen való tárgyalása révén a költségvetés tervezését gyakorlatilag kétfordulósá változtattuk, ezáltal az elkészült terv is átgondoltabbá, megalapozottabbá vált.

Jelentős lépés volt az önkormányzati törvény által kötelezően előírt, a ciklus egészére vonatkozó „Gazdasági Program” összeállítása és közgyűlés általi elfogadása. A Gazdasági Program is hitet tesz az adósságállomány csökkentése mellett.

A működési problémák nem kis hányada abból származik, hogy a hivatal belső működése elavult, túlbürokratizált és túlszabályozott, számos párhuzamosságot tartalmaz. A Gazdasági Program a hivatali működés hatékonyságának javítására összesen hat belső projektet, továbbfejlesztési irányt vázol fel:

- Költségvetés Tervezés projekt, melynek keretében a jelenlegi tervezési módszereinket korszerűbbé és konzisztensebbé kell tegyünk, a működés és fejlesztés kiadásain túl kiemelten az adósság okozóit és összetevőit is terveznünk kell,
- Pénzügyi Információs Rendszer kiterjesztésének projektje, melyben a meglévő informatikai rendszerünk adatbiztonságát kell jelentősen javítsuk, hogy ez a rendszer lehessen a hivatali működés és a tervezés alapvető adatforrása,
- Központosított kincstári rendszer projekt, melynek keretében létrehozzuk a likviditás és finanszírozás kezelésének ma hiányzó központi részlegét, megkezdjük az intézményi kör közös központi finanszírozására való áttérést,
- Kontrolling projekt, ami elsősorban a gazdálkodási és döntéstámogatási szemlélet elterjesztésére irányul, a vezetői döntéseket terv/tény/várható elemzésekkel folyamatosan támogatja,
- Kockázatkezelés projekt, melynek keretében a fejlesztések során a támogatásvesztési és más pénzügyi kockázatokat folyamatosan feltárjuk és monitorozzuk,

- Központosított Közbeszerzés projekt, ami lehetővé teszi a közbeszerzések időigényének lerövidítését, az indokolatlan beszerzések megakadályozását, a nagyobb beszerzési volumen révén jóval kedvezőbb beszerzési feltételek elérését.

A pazarlás az emberi erőforrások vonatkozásában is tettenérhető volt: a Hivatal jelentős létszámfelesleggel és túlaprózott szervezeti struktúrában működött. 2011 elején a hivatal dolgozói létszámát negyedével csökkentettük, ez jelentős bér megtakarítással, egyben a működés átgondolásával, a felesleges adminisztráció csökkentésével jár. Az átszervezések során független szakemberek kerültek a Hivatal főosztályainak élére, akik szakítani tudnak a kialakult, hatékonyságot nem pártoló szemlélettel. Megszüntettük a felesleges külső tanácsadási szerződéseket, így jelentős költség megtakarításhoz jutottunk.

A pazarlás nagy része a fővárosi tulajdonú, főleg közszolgáltató cégek működésében mutatkozott. A választási programunknak megfelelően a városüzemeltetési és vagyonkezelési funkciókat két holdingba – a Budapesti Városüzemeltetési Központ Zrt. (BVK), valamint a Budapesti Közlekedési Központ Zrt. (BKK) – tömörítettük, ami már középtávon érzékelhető kiadáscsökkentést fog eredményezni. A cégek holdingba tömörítésének további célja, hogy magasabb szintre emeljük a Főváros legfontosabb vállalatainak szakmai irányítását és javítsuk a cégek működésének hatékonyságát. Fentiekén túlmenően így visszaszorítható a döntések parcializációja, egyúttal csökkenthetők a működési költségek is, valamint a társaságok felett megvalósulhat a tényleges tulajdonosi kontroll.

A Főváros élhetőbbé tételének, egyben pénzügyi rendbetételének útján az új városvezetés már elindult. A „csontvázak” jórészt kikerültek az íróasztal fiókokból, és a problémák kezelése, ha néha csak „tűzoltás” jelleggel is, de megkezdődött, egyben körvonalazódik a továbblépés iránya is.

Lezárva: Budapest, 2011. június

Tarlós István
Budapest főpolgármestere

dr. Bagdy Gábor
főpolgármester-helyettes

dr. György István
főpolgármester-helyettes

